

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 190/23	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 31 marca 2023 r., sygn. akt III K 279/21			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca oskarżonego			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości – w części dotyczącej oskarżonego Ł. K.		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	<p>Obrońca oskarżonego Ł. K. wskazał w apelacji, iż zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w części dotyczącej oskarżonego Ł. K. i w zakresie punktu I na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 k.p.k. zarzucił:</p> <p>„- obrazę przepisów postępowania, jaka miała wpływ na treść wydanego</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

orzeczenia, a konkretnie art. 7 k.p.k. (zasada swobodnej oceny dowodów) poprzez uznanie za najbardziej przekonujący dowód świadczący o winie oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu – wiarygodne zeznania świadka P. W. złożone w dniach 27 i 28 października 2020 roku w Komendzie Policji S. z pominięciem jednak różnic wynikających z opisu wyglądu sprawcy uderzenia M. O. (1), jakie zostały wskazane przez tego świadka w toku postępowania sądowego w dniach 3 grudnia 2021 roku i 20 stycznia 2023, a także z treści notatki służbowej (k. 21 akt) wykonanej przez funkcjonariusza Policji N. M. (1) i przesłuchanie wymienionej na okoliczność jej sporządzenia na rozprawie w dniu 9 maja 2022 roku, jak też zeznań M. O. (2) złożonych na rozprawie 14 stycznia 2021 roku, w trakcie których wskazała na wygląd i cechy osobiste sprawcy spowodowania

	<p>obrażeń, których następstwem był zgon jej brata”.</p> <p>Obrońca wskazał nadto, że: „w wypadku nie podzielenia stanowiska obrony co do winy oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k. odnośnie punktu 2 wyroku orzekającego na podstawie art. 46 § 1 k.k. kwoty po 150 000 zł na rzecz S. O. i M. O. (2), a także 200 000 zł K. O. tytułem zadośćuczynienia zarzucam wyrokowi w tym zakresie na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k.:</p> <p>- rażąco niewspółmierność orzeczonego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na rzecz S. O., M. O. (2) i K. O. w łącznej wysokości 500 000 zł, przy braku wykazania rozmiaru zaistniałej szkody.”</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			

Apelacja obrońcy oskarżonego Ł. K. okazała się o tyle skuteczna, że jej wniesienie spowodowało odpowiednią zmianę zaskarżonego wyroku, przede wszystkim w zakresie strony podmiotowej przypisanego oskarżonemu czynu i jego oceny prawnej (kwalifikacji).

Konsekwencją przyjęcia przestępstwa nieumyślnego spowodowania śmierci z art. 155 k.k., stało się wymierzenie Ł. K. adekwatnej, sprawiedliwej kary, jak również ustalenie relatywnie niższej wysokości zasądzzonego zadośćuczynienia.

Przed omówieniem tych zmian konieczne jest jednak odniesienie się w pierwszym rzędzie do tych zarzutów i argumentów obrońcy, która generalnie kwestionowały możliwość przypisania Ł. K. jakiegokolwiek sprawstwa, a w konsekwencji i winy. Apelacja w tym,

zasadniczym dla tej skargi odwoławczej zakresie (kwestionującym sprawstwo oskarżonego) nie mogła zostać uwzględniona, gdyż akcentowane w niej uchybienia, jakie miały być udziałem Sądu I instancji w zakresie przeprowadzonej oceny dowodów, okazały się chybione i merytorycznie bezzasadne w konfrontacji z niepowtarzalnymi realiami przedmiotowej sprawy.

Na wstępie wskazać należy, że sąd ad quem, kierując się regułami rzetelnego procesu karnego, a w tym wskazaniem art. 433 § 1 k.p.k., dokonał kontroli odwoławczej przedmiotowej sprawy na dwóch poziomach.

Przeprowadził zatem na wniosek skarżących kontrolę podstawową, której zakres wyznaczały granice zaskarżenia (z uwzględnieniem treści art. 447 § 1-3 k.p.k.) oraz zarzuty odwoławcze, które w środkach odwoławczych zostały wskazane. Dokonana zaś, na

drugim poziomie kontrola dodatkowa, miała miejsce ex officio - pod kątem szczególnych podstaw uchylenia lub zmiany orzeczenia wskazanych w art. 435 k.p.k., art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. i art. 455 k.p.k. W wyniku tej kontroli stwierdzić należy, że nie ujawniły się żadne z przedstawionych powyżej okoliczności, zaś - co do zasady - merytorycznie nietrafne były podniesione przez obrońcę zarzuty obrazy przepisów postępowania (art. 438 pkt 2 k.p.k.), w takiej formie, w jakiej kwestionowały one w ogóle sprawstwo Ł. K. w zakresie zarzucanego mu czynu i w konsekwencji zmierzały do wykazania trafności wniosku apelacji „(...) o zmianę wydanego wyroku przez uniewinnienie osk. Ł. K. od przypisanego mu czynu zarzutu.” (str. 2).

Odnosząc się do poszczególnych twierdzeń apelacji podkreślić należy, że

zupełnie nietrafny
był jej zasadniczy
zarzut obrazy
przepisów
postępowania „(...)”
art. 7 k.p.k.
(zasady swobodnej
oceny dowodów)
poprzez uznanie za
najbardziej
przekonujący dowód
świadczący o winie
oskarżonego w
zakresie
przypisanego mu
czynu” zeznań
świadka P. W.
złożonych w dniach
27 i 28 października
2020 r. w
Komendzie Policji
S., przy czym -
w ocenie obrońcy
- miało dojść do
pominięcia różnic
w zakresie opisu
wyglądu sprawcy
uderzenia M. O.
(1), jakie świadek
(P. W.) wskazał w
toku postępowania
sądowego (3 grudnia
2021 r. i 20 stycznia
2023 r.; jakie
wynikały z treści
notatki służbowej
funkcjonariusza
Policji N. M. (1) i jej
relacji na rozprawie
w dniu 9 maja 2022
r.; jak też z zeznań
M. O. (2), złożonych
na rozprawie w dniu
14 stycznia 2021 r., w
trakcie których ww.
wskazać miała „(...)”
na wygląd i cechy
osobiste sprawcy
spowodowania
obrażeń, których

następstwem był zgon jej brata”. W odpowiedzi podnieść należy, że materiał dowodowy, na podstawie którego Sąd I instancji dokonał kluczowych ustaleń w zakresie sprawstwa oskarżonego był kompletny (na jakkolwiek potrzebę jego uzupełnienia nie wskazywał nawet autor apelacji). Materiał ten został prawidłowo ujawniony na rozprawie, stanowiąc podstawę wydania wyroku (art. 410 k.p.k.), zaś ocena całokształtu zebranego materiału dowodowego (w kwestii sprawstwa oskarżonego), wbrew odmiennym twierdzeniom obrońcy, uwzględnia wszystkie istotne aspekty sprawy, zgodna jest z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz spełnia wymogi prawidłowego rozumowania. Nadto rzeczowe i należyte pisemne motywy stanowiska Sądu I instancji, zaprezentowane w tym aspekcie (sprawstwa), przekonująco

przedstawiają tok
stosownego
rozumowania, zaś
przywołane tam
argumenty
wskazujące dlaczego
poczynione
konkretne ustalenia,
w zakresie strony
przedmiotowej
czynu Ł. K. (zadania
pokrzywdzonemu
ciosu pięścią w
głowę), zasługują -
co do zasady -
na uwzględnienie.
Uzasadnienie
wyroku, w tej
części, zawiera nadto
analizę zasadniczych
kwestii
podnoszonych przez
obrońcę, związanych
z zarzucaną dowolną
oceną dowodów,
stąd też w szerokim
zakresie można się
doń odwołać, bez
zbędnego
powtarzania
szczegółowej
argumentacji.

Niejako na
marginesie nie
sposób w tym
miejscu pominąć,
że autor apelacji,
akcentując
uchybień
procesowe
(naruszenie art.
7 k.p.k.), nie
sformułował jednak
obraży art. 424 k.p.k.
W przekonaniu
sądu odwoławczego
należyte i rzeczowe
uzasadnienie
zaskarżonego

wyroku (liczące 22 strony), spełnia zasadnicze wymagania ww. przepisu i w tym stanie rzeczy, Sąd Apelacyjny może się w do tychże pisemnych motywów w odpowiednim zakresie odwoływać. Sposób wykonania obowiązku określonego w art. 457 § 3 k.p.k., jest przecież pochodną, z jednej strony - jakości i kompletności wywodów zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, a z drugiej - treści zarzutów apelacji oraz wspierającej ją argumentacji (zob. postanowienia SN: z 25.04.2017 r., V KK 423/16, LEX nr 2288128; z 01.06.2017 r., III KK 5/17, LEX nr 2321862). Rzecz bowiem w tym, że określone kwestie i problemy, stawiane w apelacji obrońcy oskarżonego Ł. K., były już generalnie przedmiotem uwagi Sądu I instancji, także i w tym zakresie, który stanowi ośnowę (sedno) wniesionej skargi odwoławczej. W takim zaś układzie, jeśli

analiza tegoż Sądu jest generalnie prawidłowa i trafna (w zakresie sprawstwa), a tak przecież rzecz się przedstawia w niniejszej sprawie, to sąd odwoławczy może w istocie nie mieć nawet żadnych „nowych” argumentów, które by można było przedstawić w ramach ustosunkowania się do określonych zarzutów wniesionej apelacji. W takim wypadku możliwe jest zatem również wskazanie głównych powodów nie podzielenia zarzutów apelacji, a następnie odesłanie do szczegółów uzasadnienia zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia SN: z 09.12.2016 r., V KK 308/16, LEX nr 2186588; z 19.10.2017 r., II KK 306/17, LEX nr 2390707; wyrok SN z 15.04.2009 r., III KK 381/08, LEX nr 512100).

Mało przejrzyste jest stanowisko obrońcy w zakresie wskazania, że ewentualnie domaga się, „(...) w przypadku nie podzielenia

stanowiska obrony
co do winy
oskarżonego w
zakresie
przypisanego mu
czynu z art. 156
§ 1 pkt 2 i
§ 3 k.k. odnośnie
punktu 2 wyroku
(...) - zmiany wyroku
w tej części (pkt
2 wyroku) poprzez
orzeczenie kwoty
zadośćuczynienia
realnie spełniającej
wymogi słuszności
i dokonanej w
oparciu o zebrany
materiał dowodowy
i przy uwzględnieniu
rozmiaru szkody”.
Jest oczywiste, że w
wypadku
domniemania z art.
447 § 1 k.p.k.
zakwestionowanie
przez skarżącego
obrońcę
rozstrzygnięcia o
winie, powoduje
konieczność
przeprowadzenia
kontroli
odwoławczej
wszystkich
rozstrzygnięć
związanych z winą,
skoro przypisanie
winy warunkuje
poniesienie
konsekwencji
prawnych. Kluczowe
znaczenie dla
ustalenia zasięgu
działania
powyższego
unormowania, ma
użyte w tym
przepisie pojęcie
winy. Określenie

„wina” ma w nim (w art. 447 § 1 k.p.k.) charakter autonomiczny i odnosi się zarówno do prawa materialnego, jak i procesowego.

Jednak w aspekcie materialnoprawnym pojęcie winy w rozumieniu tego przepisu to nie wyłącznie wina jako jedna z przesłanek przypisania odpowiedzialności karnej (art. 1 § 3 k.k.), ale wina w szerokim znaczeniu, obejmującym wszystkie elementy struktury przestępstwa, a więc czyn, bezprawność, karalność, karygodność i zawinienie, jak również szczególne formy realizacji znamion czynu zabronionego (formy stadialne i formy zjawiskowe) oraz różne formy kształtowania odpowiedzialności karnej związane z określonymi konstrukcjami prawnym (np. czyn ciągły, ciąg przestępstw, recydywa).

Natomiast pojęcie winy w aspekcie procesowym odnosi się do dowodowego ustalenia sprawstwa (art. 5 § 1

k.p.k.). Na takie rozumienie pojęcia winy wskazuje kontekst normatywny, gdyż chodzi tu: po pierwsze - o powiązanie winy z zaskarżeniem wyroku („apelacja co do winy”), a po drugie - kwestionowanie winy oznacza zaskarżenie wszystkich rozstrzygnięć zawartych w wyroku, a więc kwestii sprawstwa (wina w znaczeniu procesowym) i przypisania odpowiedzialności karnej za przestępstwo (zob. D. Świecki [red.], Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, LEX/el 2023).

Postulowanego przez obrońcę skutku (uniewinnienia oskarżonego) z pewnością nie mogło wywołać sformułowanie w petitum apelacji zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k. Mianowicie jeżeli obrońca kwestionuje dokonaną przez Sąd I instancji ocenę dowodów, to

powinien wykazać i uzasadnić, iż artykułowana obraza przepisów postępowania (wytknięte uchybienia w ocenie dowodów) mogły mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku (po myśli art. 438 pkt 2 in fine k.p.k.), tymczasem nie miało to miejsca w realiach niniejszej sprawy. Przypomnieć należy, że przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną ww. unormowania, jeśli tylko: 1) jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy; 2) stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających, zarówno na korzyść, jak i niekorzyść oskarżonego; 3) jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego a nadto zostało logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (zob. postanowienia SN: z 01.09.2010 r., IV KK 78/10, OSNwSK 2010/1/1653; z

18.12.2012 r., III
KK 298/12, LEX
nr 1232292; z
28.04.2015 r., II
KK 89/15, LEX
nr 1682543; z
15.03.2018 r., II
KK 91/18, LEX
nr 2473785; z
11.04.2018 r., IV
KK 104/18, LEX nr
2498022).

Tymczasem obrońca
oskarżonego Ł. K.
w racjonalny sposób
nie wykazał, aby
którykolwiek z
powyższych
warunków nie został
in concreto
dotrzymany. Z kolei
okoliczność, że w
przedmiotowej
sprawie oceniono
poszczególne
dowody (a w tym
zeznania naocznego
świadka zdarzenia -
P. W., a nadto
innych świadków:
policjantki - N.
M. (1) i siostry
pokrzywdzonego -
M. O. (2) nie
w taki sposób,
jak życzyłyby sobie
tego skarżący, wcale
jeszcze nie oznacza,
że w procesie ich
weryfikacji doszło
do naruszenia reguł
wyrażonych w art.
7 k.p.k. W
przekonaniu sądu
ad quem w
omawianej apelacji
przedstawiono
wybiórczą i
odmienną od
dokonanej przez Sąd

I instancji, własną ocenę materiału dowodowego, nie wykazując jednakże nieprawidłowości w aspekcie przypisania oskarżonemu sprawstwa.

Naturalnie autorska, subiektywna ocena dowodów - korzystna dla mandanta - jest oczywiście prawem obrońcy, jednakże nie prowadzi ona sama przez się do uznania, że analiza dokonana w niniejszej sprawie, przez Sąd I instancji, charakteryzowała się nieuprawnioną dowolnością, czego jedyną i wyłączną konsekwencją miało być uniewinnienie oskarżonego Ł. K. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Nie sposób także pominąć, że obrońca formalnie podnosząc w petitum obrazę zasady swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.), w uzasadnieniu apelacji (arg. ex art. 118 k.p.k.) zdaje się wskazywać także i na naruszenie innego unormowania procesowego - art. 410 k.p.k. Jednakże przepis art. 410

k.p.k. nie można być rozumiany w ten sposób, że oto każdy z przeprowadzonych na rozprawie dowodów ma stanowić podstawę ustaleń faktycznych. Byłoby to także i w niniejszej sprawie niemożliwe. Nie można podnosić zarzutu obrazy tego przepisu w sytuacji, gdy niektóre dowody (inne w określonej części) nie stanowiły podstawy ustaleń faktycznych, jeśli Sąd wszystkie je rozważył.

Wbrew odmiennym sugestiom obrońcy, w sprawie nie uczyniono też założenia, że skoro nie udało się wytypować innego sprawcy, to dlatego sprawcą tego czynu uznano oskarżonego, zaś prokuratura (poza M. Ż. i P. U.) winna pociągnąć do odpowiedzialności także inne osoby „(...) nawet w zakresie odpowiedzialności za nieudzielenie pomocy”. Tym samym nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem, że naruszona została zasada domniemania niewinności. Autor

apelacji w żadnej mierze nie wykazał bowiem, aby oskarżony Ł. K. w jakiegokolwiek fazie toczącego się przeciwko niemu postępowania karnego był traktowany inaczej, niż to wynika z przepisu art. 5 § 1 k.p.k., konstytucyjnej jego podstawy (art. 42 ust. 3 Konstytucji RP), jak i też unormowań międzynarodowych (art. 6 ust. 2 EKPC). Granice rozpoznania sprawy wyznacza zaś skarga uprawnionego oskarżyciela, nie zaś strona postępowania.

W szczególności nietrafne było zarzucenie przez obrońcę obrazy przepisów postępowania (art. 7 k.p.k.) „(...) poprzez uznanie za najbardziej przekonujący dowód świadczący o winie oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu - jako wiarygodne zeznania świadka P. W. złożone w dniach 27 i 28 października 2020 r. w Komendzie Policji S. z

pominięciem jednak różnic wynikających z opisu wyglądu sprawcy uderzenia M. O. (1), jakie zostały wskazane przez tego świadka w toku postępowania sądowego w dniach 3 grudnia 2021 roku i 20 stycznia 2023 r.". Formułując w ten sposób rzekome uchybienie, autor apelacji z sobie tylko wiadomych powodów zupełnie pomija te wszystkie szerokie, wnikliwe i rzeczowe powody, jakie przy okazji oceny relacji ww. świadka poczynił Sąd I instancji w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sąd ten wskazał na wszystkie istotne przymioty relacji naocznego świadka zdarzenia i odniósł się do wszelkich rozbieżności dotyczących wyglądu sprawcy (uderzenia pokrzywdzonego pięścią w głowę), zaś zaprezentowana tamże wnikliwa i drobiazgowa wręcz ocena (str. 7 uzasadnienia SO), została zaaprobowana przez sąd ad quem. Świadek P. W. nie miał żadnego

interesu, aby
bezpodstawnie
pomawiać
oskarżonego i
konsekwentnie
relacjonował, że na
miejscu zdarzenia
pozostał napastnik
- sprawca, który
uderzył
pokrzywdzonego (tj.
Ł. K.), który
był ubrany w
ciemną bluzę z
kapturem oraz drugi
mężczyzna - ubrany
w czerwoną bluzę
(tj. Ł. G.). Świadek
P. W. wprawdzie
zaznaczył, że nie
rozpoznał by ich „na
żywo”, gdyż było
już ciemno i nie
widział dokładnie
twarzy, jednakże
zapamiętał, że
mężczyzna (Ł. K.),
który uderzył
leżącego
pokrzywdzonego,
głośno skomentował
swoje zachowanie
zwracając się do
mężczyzny w
czerwonej bluzie (Ł.
G.) słowami „(...) ale
mu (...)” (zeznania
P. W. - k. 151-152).
Obrońca zdaje się
nie dostrzegać, że
oskarżony Ł. K.
sam potwierdził, że
w czasie zdarzenia
był ubrany w
szaro - czarną
bluzę z czarnym
kapturem, zaś Ł.
G. miał na sobie
czerwoną bluzę
(k. 148). Nadto,

wnikliwej uwadze Sądu I instancji nie uszła żadna z akcentowanych w apelacji rozbieżności dotyczących opisu wyglądu sprawcy uderzenia (str. 7 i nast. uzasadnienia SO). Z kolei okoliczność, że na rozprawie przypatrując się sylwetkom osób oskarżonych, P. W. wskazał, że „(...) jeśli chodzi o gabaryty to największy ze wszystkich jest pan U.” (k. 861-862) nie oznacza, że ten ostatni - oskarżony (P. U.) był sprawcą czynu. Zresztą obrońca sam przyznaje, „(...) oczywiste jest, że mogło dojść do niekontrolowanego uderzenia pokrzywdzonego” przez oskarżonego Ł. K., (...) ale nie na tyle mocnego, by wywołało zgon M. O. (1)” (str. 3 apelacji)

Niezasadne były również twierdzenia obrońcy, że doszło do obrazy przepisów postępowania albowiem pominięto różnice wynikające z opisu wyglądu sprawcy uderzenia, jakie miały rzekomo wynikać z „(...) treści notatki służbowej (k. 21 akt)

wykonanej przez funkcjonariusza Policji N. M. (1) i przesłuchania wymienionej na okoliczność jej sporządzenia na rozprawie w dniu 9 maja 2022 r.” W tej mierze zauważyć należy, że lakoniczne przedstawienie tego uchybienia (niespełna dwie linijki) w petitum, jak i nader skomprimowane uzasadnienie (3 linijki na str. 3 in medio apelacji) nie może stanowić skutecznej przeciwwagi dla wnikliwej analizy całokształtu materiału dowodowego (str. 7-15 uzasadnienia wyroku SO), a zatem oceny wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenionych swobodnie, w ich wzajemnym powiązaniu, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Świadek na rozprawie (k. 825) jasno wskazała, że obecnie szczegółów sprawy już nie pamięta, nie kojarzy żadnego z oskarżonych. Wprawdzie była

jakaś rozmowa o mężczyźnie w czerwonej kurtce, a ktoś musiał to jej powiedzieć przez telefon. Sąd I instancji racjonalnie wskazał również, dlaczego okoliczności wskazanej w notatce, tudzież relacji N. M. (1) (w zakresie tego, że rzekomo sprawca uderzenia „nosił czerwoną kurtkę”, nie uznał za miarodajne dla poczynionych ustaleń faktycznych. Rzecz bowiem w tym, że zeznania N. M. dotyczyły przecież tylko odnotowania przez nią wypowiedzi naocznego świadka zdarzenia P. W., który w swoich relacjach podkreślał przecież, że cios zadał mężczyzna w ciemnej bluzie.

Pożądanego przez skarżącego skutku nie mogło też odnieść zakwestionowanie, w ramach zarzutu obrazy przepisów postępowania (art. 7 k.p.k.), niewłaściwej oceny „(...) zeznań M. O. (2) złożonych na rozprawie 14 stycznia 2021 r.”, w trakcie których - zdaniem obrońcy - „(...) wskazała ona

na wygląd i cechy osobiste sprawcy spowodowania obrażeń, których następstwem był zgon jej brata". W uzasadnieniu apelacji obrońca podnosi, iż „(...) na rozprawie w dniu 14 stycznia 2021 r. świadek M. O. (2) (strona 3 protokołu) wskazała jako sprawcę pobicia jej brata B. U.". Rzecz jednak w tym, że tego typu stwierdzenie obrońcy jest nieprawdziwe i stanowi oczywiste jurydyczne nieporozumieniem. Świadek M. O. (2) zeznała bowiem jedynie, że „(...) w moim odczuciu na ławie oskarżonych brakuje jeszcze co najmniej jednej osoby, jest to – B. U., jak sam zeznał był trzeźwy i tak jak pozostali oskarżeni nie udzieli mojemu bratu pomocy, uciekł z miejsca zdarzenia.” (zob. protokół rozprawy głównej z dnia 14 stycznia 2021 r., str. 3, k. 792). W świetle przywołanej relacji M. B. U. nie był zatem żadnym sprawcą pobicia, a jedynie (jej zdaniem) powinien być także oskarżony

o popełnienie czynu z art.162 § 1 k.k. (podobnie jak M. Ż. i P. U.).

Całkowicie chybione były także twierdzenia obrońcy, że rzekomo pokrzywdzony, gdy po zadanych ciosie upadł to „(...) był kopany po całym ciele przez dwóch lub trzech mężczyzn. W trakcie postępowania dowodowego nie wyjaśniono jednak tej istotnej kwestii medycznej, czy tak rozległe obrażenia głowy u pokrzywdzonego mogły powstać od jednego uderzenia, czy też od kopania przez osoby obecne nie miejscu” (str. 3 in principio apelacji). W odpowiedzi wypada zauważyć, że: po pierwsze - to nie pokrzywdzony M. O. (3), tylko inny mężczyzna (uczestnik zdarzenia) określany przez P. W. jako „jego towarzysz” miał być kopany przez dwóch lub trzech mężczyzn (zeznanie P. W. k. 106); zaś po drugie - wszystkie wątpliwości, jakie rysowały się na tle doznanych przez pokrzywdzonego

obrażeń ciała i patomechanizmu ich powstania, zostały wyjaśnione na rozprawie odwoławczej, wywołaną z urzędu, uzupełniającą opinią biegłego medyka sądowego.

Wszelako odczytując zarzut pierwszy wniesionej apelacji (w powiązaniu z argumentacją uzasadnienia tej skargi odwoławczej - przez pryzmat art. 118 k.p.k.) widoczne jest, że obrońca trafnie wskazywał na merytoryczną niezasadność przyjętego przez Sąd I instancji ustalenia, w zakresie przypisania oskarżonemu winy w odniesieniu do zamiaru popełnienia przypisanego mu w zaskarżonym wyroku przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k. Ta ostatnia okoliczność niewątpliwie stanowiła element ustaleń faktycznych dotyczących strony podmiotowej czynu przypisanego oskarżonemu. W ocenie Sądu Apelacyjnego tak rozumiany zarzut nie był jednak - co do zasady - pozbawiony

racji. Wprawdzie nie doszło do obrazy powołanych w petitum przepisów prawa procesowego, to jednak zaistniał błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku. W oczywisty sposób wywarł on wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, skoro jego skutkiem stała się nieprawidłowa ocena prawna (kwalifikacja) przypisanego oskarżonemu działania. Dokonana przez Sąd I instancji analiza materiału dowodowego dotycząca tego, jaki dokładnie zamiar przyświecał Ł. K. - sprawcy czynu, którego rezultatem była śmierć pokrzywdzonego M. O. (1) nie była bowiem dokładna i skrupulatna, zaś Sąd I instancji zbyt pochopnie uznał, że ww. oskarżonemu należy przypisać winę w zakresie popełnienia przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k.

Analiza wywodów zawartych (w tym aspekcie sprawy) w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazuje,

że Sąd I instancji skupił się na samym sposobie działania oskarżonego Ł. K.. Zresztą i ta analiza jest dość powierzchowna, by nie powiedzieć – lapidarna, a z pewnością – w sposób niewystarczająca do stanowczego i bezspornego stwierdzenia, że ww. oskarżony działał z zamiarem, choćby ewentualnym (wynikowym), spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. I tak, zdaniem tegoż Sądu, „(...) charakter obrażeń potwierdza, że niekwestionowana opinia, jak też to, że śmierć była następstwem tych obrażeń. Sposób zadania ciosu i siła, świadczy o zamiarze bezpośrednim wyrządzenia krzywdy. Nie zmienia tego fakt, że pokrzywdzony był kolegą oskarżonego i nie było między nimi konfliktu - oskarżony był pod wpływem alkoholu, który u niektórych wzmacnia agresję, a prawie zawsze wywołuje nieracjonalne, czy nieodpowiednie

zachowania. (...)
Postać ciężkiego
uszkodzenia ciała
nie musi być
wyraźnie
sprecyzowana w
świadomości
sprawcy, może
zbliżać się do
konstrukcji zamiaru
ogólnego. Konieczna
jest natomiast
świadomość
możliwości
spowodowania
takiego skutku,
co przy wieku
oskarżonego,
doświadczeniu
życiowym, sile ciosu
pięścią w twarz,
zdaniem sądu jest
możliwe do
uświadomienia, tak
samo jak możliwe
do przewidzenia
jest następstwo w
postaci śmierci –
skoro uderza się
silnie człowieka,
który spożywał
alkohol, ma więc
zachwianą
równowagę, a
podłoże jest
betonowe. Przy
braku okoliczności
wyłączających winę
sprawcy lub
bezprawność czynu
w ocenie sądu
oskarżony wypełnił
zatem podmiotowe
i przedmiotowe
znamiona
zarzucanego mu
przestępstwa (str.
16 uzasadnienia
wyroku SO). Sąd
Apelacyjny nie

zaaprobował
stanowiska
wyrażonego w
zaskarżonym
wyroku, że w
realiach
rozpoznawanej
sprawy oskarżony Ł.
K. godził się na
to, że uderzając
pokrzywdzonego M.
O. (1) spowoduje
co najmniej ciężki
uszczerbek na jego
zdrowiu.
Wprawdzie, jak
to już wyżej
zaznaczono,
chybione były
zastrzeżenia
obrońcy poczynione
w zakresie oceny
relacji świadka P.
W., notatki
funkcjonariusza
Policji N. M. (1)
i jej przesłuchania,
jak też oceny zeznań
M. O. (2) złożonych
na rozprawie w
dniu 14 stycznia
2021 r., jednakże
obrońca - co do
zasady - trafnie
zakwestionował
poczynienie
określonych ustaleń
faktycznych
związanych z
przypisaniem Ł.
K. winy w
zakresie popełnienia
przypisanego
oskarżonemu
przestępstwa z
art.156 § 1 pkt 2 i
§ 3 k.k. Przypomnieć
bowiem należy, że
sąd odwoławczy ma
obowiązek odnieść

się do całości
wniesionego środka
odwoławczego, a
zatem również do
treści wskazanych w
jego uzasadnieniu.
W odniesieniu do
ustaleń w zakresie
winy zauważyć
należy, że na gruncie
prawa karnego
rzeczą
fundamentalną jest
zasada
subiektywizacji
odpowiedzialności
karnej, tj. określenie
rzeczywistych
przeżyć
psychicznych
sprawcy w chwili
popęlnienia
przestępstwa, co
przy winie umyślnej
oznacza, że
świadomość
sprawcy obejmować
musi wszystkie
okoliczności
faktyczne
odpowiadające
zespółowi
ustawowych
znamion czynu
zabronionego.
Tymczasem Sąd
I instancji nie
przedstawił
przekonujących
argumentów
mogących świadczyć
o tym, że zamiarem
Ł. K. objęte
było spowodowanie
u M. O. (1)
obrażeń określonych
w przepisie art.
156 § 1 pkt 2
k.k. Rzecz jasna
fakt zadania przez

oskarżonego silnego ciosu pięścią w głowę nietrzeźwemu pokrzywdzonemu, który wywołał jego upadek (na twarde podłoże) nie mogą być kwestionowane. Okoliczności te same w sobie nie mogą jednak stanowić dowodu na działanie ww. oskarżonego z zamiarem spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Oceniając czy istnieją podstawy do subsumpcji ustalonego stanu faktycznego pod normę karnomaterialną z art. 156 § 3 k.k., w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że warunkiem koniecznym obiektywnego przypisania sprawcy negatywnego następstwa czynu, a w konsekwencji jego odpowiedzialności karnej za skutek, jest rozstrzygnięcie kwestii obiektywnej przewidywalności nastąpienia skutku. Bez ustalenia, że określone konsekwencje zachowania się sprawcy były obiektywnie przewidywalne, nie byłoby możliwości przyjęcia znamion

przedmiotowych skutkowego (materialnego) czynu zabronionego. W niniejszej sprawie, normatywny wzorzec osobowy powinien posiadać zwykłe wiadomości i przeciętne doświadczenie. W sprawie nie ujawniły się bowiem okoliczności wymagające uzupełnienia zasobu wiedzy i poziomu doświadczenia wzorca osobowego o wiadomości specjalne z określonej dziedziny wiedzy, czy sfery życia. W realiach rozpoznawanej sprawy, zachowanie Ł. K. polegało na jednokrotnym, silnym uderzeniu pokrzywdzonego pięścią w twarz, skutkiem czego był jego upadek i uderzenie głową o twarde (betonowe) podłoże. W racjonalnych granicach nie sposób jednakże przypisać ww. oskarżonemu świadomości co do tego, że jego zachowanie doprowadzi do powstania ciężkich obrażeń ciała pokrzywdzonego. Dalszym warunkiem przypisania sprawcy

odpowiedzialności
za skutek określony
w przepisie art.
156 § 3 k.k.
jest ustalenie, że
oskarżony
przewidywał i mógł
przewidzieć,
najpóźniej w chwili
dokonywania czynu,
jego następstwa
w postaci śmierci
pokrzywdzonego.

Sąd I instancji
niezasadnie przyjął,
że należy przypisać
oskarżonemu
świadomość, że
jego zachowanie
doprowadzi do
powstania ciężkich
obrażeń ciała
pokrzywdzonego, o
których mowa w art.
156 § 1 pkt 2
k.k. i spowodowania
takich obrażeń
oskarżony chciał lub
co najmniej na nie
się godził a uderzając
jednokrotne, nawet
silnie, gdy
pokrzywdzony upadł
tyłem głowy na
twarde podłoże,
przewidywał i godził
się ze skutkiem w
postaci jego śmierci.

Przede wszystkim
podkreślić należy, że
niezmiernie
pomocne w
powyższym zakresie
było uzupełnienie
przewodu sądowego
na rozprawie
odwoławczej (w dniu
4 stycznia 2024 r.).
Doszło wówczas do

przeprowadzenia z
urzędu dowodu z
ustnej
uzupełniającej opinii
biegłego z zakresu
medycyny sądowej
dr n. med.
O. K., celem
sprecyzowania
wskazanych w
pisemnej opinii
tegoż biegłego
obrażeń ciała jakich
doznał
pokrzywdzony M.
O. (3) w wyniku
zdarzenia, a także
wyjaśnienia
mechanizmu ich
powstania. Biegły w
sposób
przekonujący
wskazał w swej
uzupełnionej opinii,
że doszło u
pokrzywdzonego do
złamania podstawy
czaszki w zakresie
jej dołu środkowego.
W wyniku zadanego
uderzenia
pokrzywdzony upadł
bowiem uderzając
okolicą potyliczną
głowy o twarde
podłoże. Zdaniem
biegłego istotna
okazała się
znaleziona (u
pokrzywdzonego)
rana tłuczona,
nafaszerowana
krwotocznie okolicy
potylicznej głowy,
co także wskazuje
na takie właśnie
uderzenie głową.
Biegły odpowiadał
także na liczne
pytania sądu i stron.

Wskazał m.in., że wyjątkowo mało prawdopodobne jest, aby takie obrażenia głowy, których doznał pokrzywdzony, powstały jedynie w wyniku uderzenia pięścią w twarz, a musiały one być spowodowane upadkiem pokrzywdzonego i uderzeniem głowy o twarde podłoże. Samo uderzenie musiało być silne, zaś sam upadek pokrzywdzonego na twarde podłoże z wysokości własnego ciała jest wystarczającą siłą, żeby spowodować obrażenia ciała, które biegły stwierdził w wyniku tego upadku. Biegły wskazał także, że odnotował w protokole sekcyjnym każde stwierdzone obrażenie ciała pokrzywdzonego, zaś przedstawiając patomechanizm powstania stwierdzonych u pokrzywdzonego obrażeń ciała (upadek i uderzenie głową o twarde podłoże), miał na uwadze (jak zawsze w takich przypadkach) masę ciała pokrzywdzonego, wzrost, budowę ciała

i ogólny stan zdrowia. Udzielając na rozprawie wnikliwych i rzeczowych odpowiedzi na wszystkie pytania Sądu i stron, biegły medyk sądowy podkreślił, że za powstaniem obrażeń ciała pokrzywdzonego w wyniku uderzenia głową o twarde podłoże (nie zaś w wyniku uderzenia pięścią) przemawia też dość charakterystyczna lokalizacja rany u pokrzywdzonego (w okolicy potylicznej), która to rana jest charakterystyczna właśnie dla urazu biernego, to znaczy upadku (opinia biegłego O. K. - k. 990-992). W przekonaniu sądu ad quem opinia ta była jasna, pełna, wewnętrznie niesprzeczna i przedstawiała zasadne merytoryczne wnioski natury ściśle fachowej.

Nie ulega wątpliwości, że - co do zasady - o zamiarze sprawcy przesądza całokształt podmiotowych i przedmiotowych okoliczności.

Dopiero bowiem na podstawie wszystkich (niepowtarzalnych) okoliczności danej sprawy, w powiązaniu z osobą sprawcy, możliwe jest odtworzenie rzeczywistych przeżyć oskarżonego i ustalenie do czego zmierzał i czego chciał. W przekonaniu sądu ad quem w przedmiotowej sprawie ów całościowo okoliczności zarówno podmiotowych, jak i przedmiotowych, wbrew odmiennym ustaleniom zaskarżonego orzeczenia, wykluczał przypisanie Ł. K. działania z zamiarem ewentualnym (tym bardziej bezpośrednim) spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu pokrzywdzonego. Słowem brak jest wystarczających podstaw dowodowych dla przypisania oskarżonemu umyślności w odniesieniu do wyrządzenia ciężkiego uszczerbku na zdrowiu M. O. (1). W rozważaniach

nie sposób przeciez pominąć, że pokrzywdzonego i oskarżonego łączyła więź emocjonalna, przyjaźnili się, byli kolegami (str. 2 uzasadnienia SO), razem wielokrotnie spędzali wspólnie czas wolny. W aspekcie zasad doświadczenia życiowego trudno więc zakładać, iż oskarżonemu jej los był do tego stopnia obojętny, by zasadnie przypisać mu czyn z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k. Rzecz także w tym, że oskarżony nigdy nie przyznał się, aby godził się na spowodowanie u pokrzywdzonego ciężkich obrażeń ciała. Do przyjęcia winy umyślnej nie wystarczy zatem sama „zarzucalność” skutku, lecz istnienie też subiektywnych podstaw jego przypisania. Wprawdzie jego wyjaśnienia, w zakresie nie przyznawania się do sprawstwa (zadania ciosu pięścią w głowę pokrzywdzonego), słusznie zostały uznane przez Sąd I instancji za niewiarygodne, ponieważ były sprzeczne z pozostałym

materiałem dowodowym zgromadzonym w toku niniejszego postępowania, jednakże w takiej sytuacji, jaka in concreto miała w miejsce w przedmiotowej sprawie w orzecznictwie racjonalnie, stanowczo i jednoznacznie wskazuje się (przy uwzględnieniu rzecz jasna indywidualnych, niepowtarzalnych okoliczności każdej sprawy), że działanie Ł. K. stanowiło przestępstwo z art. 155 k.k. Zadanie ciosu pięścią w głowę nietrzeźwemu pokrzywdzonemu, samo w sobie nie może stanowić dowodu działania oskarżonego z zamiarem spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Śmierć jako skutek uderzenia pięścią z następowym uderzeniem głową (tyłem głowy) o twarde podłoże kwalifikuje się bowiem jako nieumyślne spowodowanie śmierci z art. 155 k.k. (nie zaś z art. 156 § 3 k.k.). Nieumyślność

w działaniu sprawcy
polega na
zaniedbaniu
powinności
przewidywania
takich skutków
zadanego
pokrzywdzonemu
uderzenia (ciosu
w głowę), choć
przewidzenie ich
leży w granicach
powinności i
możliwości. Skutek
taki często występuje
przecież w
podobnych
sytuacjach, a zatem
jest dostępny dla
wiedzy „przeciętnie
rozgarniętego”,
dojrzałego
człowieka. Nota
bene rozpatrywany
stan faktyczny
stanowił także
„modelowy”,
wielokrotnie
przytaczany w
orzecznictwie
przykład występku
z art. 155 k.k.
(zob. wyroki SA
w Lublinie: z
30.03.2006 r., II
AKa 42/06, LEX
nr 183569; z
28.12.2017 r., II
AKa 252/17, LEX
nr 2453737; wyroki
SA w Krakowie: z
26.04.2006 r., II
AKa 59/06, KZS
2006/5/36 i z
29.05.2007 r., II
AKa 81/07, KZS
2007/7-8/59; wyrok
SA w Warszawie z
5.12. 2012 r., II
AKa 342/12, LEX

nr 1240276; wyrok SA w Katowicach z 24.09.2013 r., II AKa 307/13, LEX nr 1383456; wyrok SA w Łodzi z 22.04.2021 r., II AKa 22/21, OSAŁ 2021/2/166; wyrok SA w Białymstoku z 9.04.2013 r., II AKa 55/13, LEX nr 13111931; wyroki SA w Gdańsku: z 13.12.2018 r., II AKa 294/18, LEX nr 2699771; z 5.02.2020 r., II AKa 435/19, LEX nr 3103029; wyrok SA we Wrocławiu z 12.05.2016 r., II AKa 81/16, LEX nr 2052595; wyroki SN: z 14.06.1974 r., III KR 9/74 i z 18.10.1979 r., V KRN 229/79; K. Janczukowicz, Kwalifikacja prawna uderzenia albo popchnięcia ze skutkiem śmiertelnym w wyniku upadku, LEX 2013).

Reasumując, Sąd Apelacyjny nie miał wątpliwości, iż w konkretnych, niepowtarzalnych realiach rozpoznawanej sprawy, czyn oskarżonego Ł. K. wyczerpywał dyspozycję występkę nieumyślnego spowodowania

śmierci z art. 155 k.k. Niewątpliwie śmierć pokrzywdzonego M. O. (1) nastąpiła w wyniku działania oskarżonego, który taki skutek swego sprawstwa - uderzenia pięścią w głowę i wynikający z tego ciosu upadek pokrzywdzonego, z uderzeniem głową o twarde (betonowe) podłoże mógł przewidzieć (art. 9 § 2 k.k.). Oskarżony kierując swą agresję fizyczną w stosunku do pokrzywdzonego naruszył ogólne reguły ostrożności obowiązujące w stosunkach międzyludzkich ukierunkowane na dbałość o ludzkie życie. Jednocześnie w sytuacji, gdy silnie uderzył pięścią w głowę mocno pijaną (nietrzeźwą) osobę, to mógł przewidywać, że upadnie ona uderzając głową o twarde podłoże, co może właśnie (taki upadek) wywołać skutki w postaci obrażeń wewnętrznych prowadzących nawet do śmierci człowieka.

Takie postąpienie sądu odwoławczego implikowało też za sobą konieczność

ukształtowania na nowo wymiaru kary wobec oskarżonego Ł. K.. Dyrektywy sądowego wymiaru kary zawiera art. 53 § 1 i 2 k.k. (odczytywany w poprzednim brzmieniu - przez pryzmat art. 4 § 1 k.k.), który stanowi, że sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, zwłaszcza w razie popełnienia przestępstwa na szkodę osoby nieporadnej ze względu na wiek lub stan zdrowia, popełnienie przestępstwa

wspólnie z
nieletnim, rodzaj i
stopień naruszenia
ciążących na
sprawcy
obowiązków, rodzaj
i rozmiar ujemnych
następstw
przestępstwa,
właściwości i
warunki osobiste
sprawcy, sposób
życia przed
popelnieniem
przestępstwa i
zachowanie się po
jego popelnieniu, a
zwłaszcza staranie o
naprawienie szkody
lub
zadośćuczynienie
winnej formie
społecznemu
poczuciu
sprawiedliwości, a
także zachowanie się
pokrzywdzonego.

Mając na uwadze
powyższe
uwarunkowania,
Sąd Apelacyjny
uznał, że w realiach
przedmiotowej
sprawy karą
współmierną i
sprawiedliwą,
wymierzoną za
przestępstwo z art.
155 k.k., z
uwzględnieniem
wszystkich dyrektyw
wymiaru kary i
wszystkich
okoliczności
obciążających i
łagodzących, trafnie
- co do zasady
- ustalonych i
wskazanych przez

Sąd I instancji, karą sprawiedliwą i adekwatną do wszystkich tych okoliczności, które należy brać pod uwagę przy wymiarze kary, a jednocześnie realizującą wszystkie jej funkcje, w tym także w zakresie prewencji indywidualnej oraz potrzeb kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, będzie orzeczona wobec Ł. K. kara 3 lat pozbawienia wolności. Jako czynniki wpływające obostrzająco na wymiar kary uwzględniono charakter najważniejszego dobra prawnego, jakim jest życie człowieka, w które godziło zachowanie oskarżonego, jego działanie pod wpływem alkoholu, w zasadzie bez powodu, okazanie wręcz dumy po zadaniu ciosu (str. 18 uzasadnienia SO). Na korzyść oskarżonego przemawiały okoliczności trafnie dostrzeżone przez Sąd I instancji, tj. dotychczasowa niekaralność, pozytywną opinię

oraz dotychczasowy tryb życia (str. 18 uzasadnienia SO). Reasumując, tak ukształtowana kara na pewno nie razi surowością, jest wyważona i czyni zadość postulatowi kary sprawiedliwej, w należyтым stopniu uwzględniając stopień winy i społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, a przy tym zapewnia realizację celów kary - zarówno indywidualno, jak i ogólnoprewencyjnych, które ma ona osiągnąć w stosunku do Ł. K., słowem stanowi realną i wystarczającą dolegliwość. W przekonaniu sądu ad quem orzeczona kara 3 lat pozbawienia wolności z pewnością będą służyła właściwej resocjalizacji oskarżonego, wyrabiając poczucie odpowiedzialności i poszanowania prawa oraz stwarzając rzeczywiste możliwości na osiągnięcie korzystnych efektów poprawczych. Wymierzona kara w należyтым stopniu respektuje także

cele w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, w tym podyktowane potrzebą przekonania o nieuchronności kary, za naruszenie dóbr chronionych prawem i nieopłacalności zamachów na te dobra, wzmożenia poczucia odpowiedzialności, ugruntowania poszanowania prawa i wyrobienia właściwego poczucia sprawiedliwości oraz poczucia bezpieczeństwa.

Natomiast jedynie na częściowe uwzględnienie – w ocenie sądu ad quem -zasługiwał sformułowany w petitum apelacji, alternatywny zarzut „rażącej niewspółmierności orzeczonego, na podstawie art. 46 § 1 k.k., zadośćuczynienia. Wbrew odmiennym twierdzeniom skarżącego Sąd I instancji wskazał trafne argumenty przemawiające za swoim postąpieniem, a przemawiają za tym wprost pisemne motywy

zaskarżonego
wyroku (str. 18-19
uzasadnienia SO).
Nie ulega
wątpliwości, że
cierpienie
pokrzywdzonych
(osób bliskich –
żony, siostry i ojca)
z powodu śmierci M.
O. (1) jest ogromne.
Wprawdzie obrońca
nie naprowadził
rozsądnych
argumentów, które
podważałyby
rozmiar doznanej
krzywdy związanej
z utratą osoby
bliskiej, jednakże
nie sposób pominąć,
że dla określenia
wysokości
zadośćuczynienia
może mieć znaczenie
i stopień winy
sprawcy szkody
(zob. wyrok SA
w Katowicach z
16.01.2013 r., I
ACa 744/12, LEX
nr1271825; wyrok
SN z 19.08.1980
r., IV CR 283/80,
OSNC 1981/5/81;
wyrok SA w
Poznaniu z
29.09.2017 r., II
AKa 142/17, LEX nr
2402488). Zdaniem
sądu ad quem
uwzględnienie
zatem perspektywy
owego relatywnie
niższego stopnia
winy sprawcy,
poprzez pryzmat
przypisanego
ostatecznie
oskarżonemu Ł.

K. nieumyślnego występku z art. 155 k.k., spowodowało potrzebę ukształtowania „sumy odpowiedniej” tytułem zadośćuczynienia na adekwatnie, nieco niższym poziomie: w kwocie 150 000 zł - na rzecz żony pokrzywdzonego oraz w kwotach po 100 000 zł - na rzecz jego siostry i ojca. Wysokość zadośćuczynienia wyznaczają dwie granice, mianowicie z jednej strony musi ono przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną, z drugiej zaś powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Wysokość zasądzonego zadośćuczynienia uwzględniać zatem winna skalę cierpień i dolegliwości doznanych przez pokrzywdzonego (rzeczywiste cierpienia osoby uprawnionej) i mieć charakter kompensacyjny, a więc musi

przedstawić
odczuwalną wartość
ekonomiczną. Rzecz
także w tym, że
wysokość
zadośćuczynienia za
doznaną krzywdę,
należy do sfery
swobodnego
uznania
sędziowskiego, co
implikuje
stwierdzenie, że
zarzut wadliwego
określenia
wysokości
zadośćuczynienia
może być
uwzględniony
jedynie w
sytuacjach, w
których przyznane
zadośćuczynienie w
sposób oczywisty
i rażący nie
odpowiada
relevantnym
okolicznościom
występującym w
danej sprawie, a więc
jest niewspółmierne
do stopnia i
długotrwałości
krzywd doznanych
przez
pokrzywdzonych.
Niewątpliwe zatem
przy wykładni
pojęcia
„odpowiedniego”
zadośćuczynienia,
zawęza się
możliwość
skutecznego
kwestionowania jego
wysokości. Nie
sposób także
pominąć, że
ustalenie
odpowiedniej kwoty

zadośćuczynienia należy do dyskrecjonalnej władzy sędziego i tylko wtedy, gdyby doszło do rażąco niesprawiedliwego rozstrzygnięcia w tym zakresie, sąd odwoławczy władny byłby dokonać zmiany orzeczenia. W ocenie sądu ad quem, ostatecznie przyznane na rzecz oskarżycieli posiłkowych zadośćuczynienie jest odpowiednie i rekompensuje ich krzywdę doznaną na skutek utraty matki. Już Sąd I instancji, kształtując wysokość zadośćuczynienia, miał na uwadze wszystkie istotne okoliczności sprawy i żadnej z nich nie pominął, co więcej każdej z nich nadał odpowiednią rangę i wagę, a znalazło to swój należyty wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. W przekonaniu Sądu Apelacyjnego, ostatecznie ukształtowane w instancji odwoławczej zadośćuczynienie, jest adekwatne w niepowtarzalnych, indywidualnych okolicznościach przedmiotowej sprawy. Zauważyć

<p>należy, że dalsze dochodzenie roszczeń w tym właśnie zakresie (zadośćuczynienie) może być wykonywane w postępowaniu cywilnym (uchwała SN z 03.12.2021r., III CZP 84/20).</p> <p>Mając na uwadze wszystkie przedstawione powyżej względy Sąd Apelacyjny orzekł, jak w wyroku.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Obronca oskarżonego w apelacji wniósł o:</p> <p>„ - zmianę wydanego wyroku poprzez uniewinnienie osk. Ł. K. od przypisanego mu zarzutu.”</p> <p>„W przypadku nie podzielenia stanowiska obrony co do winy oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k. odnośnie punktu 2 wyroku”:</p> <p>„ - zmianę wyroku w tej części (pkt 2 wyroku) poprzez orzeczenie kwoty zadośćuczynienia realnie spełniającej</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

wymogi słuszności i dokonanej w oparciu o zebrany materiał dowodowy i przy uwzględnieniu rozmiaru szkody.	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
<p>W apelacji obrońcy nie przedstawiono żadnych merytorycznych argumentów, które wskazywałyby na to, że rzeczywiście zachodziły podstawy do uniewinnienia oskarżonego Ł. K. od popełnienia zarzucanego mu czynu. Z przyczyn szczegółowo wskazanych we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia, sąd odwoławczy nieco inaczej ukształtował wysokość zasądzzonego zadośćuczynienia, albowiem uwzględnił (implikacja zmiany kwalifikacji prawnej czynu na art. 155 k.k.) relatywnie niższy stopień winy sprawcy.</p>	
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE</p>	

UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
4.1.		
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
5.		
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany	
Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: 1) oskarżonego Ł. K., w ramach czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia, a przypisanego w		

punkcie I
zaskarżonego
wyroku uznał za
winnego tego, że
w dniu 24
października 2020
r. w S. na ul.
(...), nieumyślnie
spowodował śmierć
M. O. (1) w ten
sposób, że uderzył
go pięścią w głowę
w wyniku czego
pokrzywdzony upadł
i uderzył głową o
betonowe podłoże,
co spowodowało u
niego obrażenia w
postaci złamania
podstawy czaszki
w zakresie jej
dołu środkowego,
krwiaka
śródmózgowego
płata czołowego
prawego, krwiaka
podtwardówkowego
okolicy
ciemieniowej lewej,
złamanie kości
skroniowej
ciemieniowej lewej z
krwakiem
podpajęczym i
śródmózgowym, co
skutkowało
rozlanym
uszkodzeniem
mózgowia, w
następstwie czego w
dniu 3 listopada
2020 r. doszło do
zgonu M. O. (1),
co oskarżony mógł
przewidzieć, czyn
ten zakwalifikował
z art. 155 k.k. i
za to na podstawie
art. 155 k.k.
wymierzył mu karę

<p>3 lat pozbawienia wolności;</p> <p>2) obniżył wysokość zasądzonego od oskarżonego w punkcie 2 zaskarżonego wyroku zadośćuczynienia: na rzecz S. O. i M. O. (2) – do kwot po 100 000 zł, zaś na rzecz K. O. – do kwoty 150 000 zł.</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	
<p>Wszystkie zaprezentowane w powyższych rozważaniach sądu ad quem względy, spowodowały odpowiednią korektę zaskarżonego wyroku.</p> <p>Szczegółowe powody stanowiska sądu odwoławczego, przedstawiono we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia.</p>	
<p>0.1. Uchylenie wyroku pierwszej instancji</p> <p>5.3. sądu</p>	
<p>1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa</p>	

prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			

1.9. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia wyroku z	Przytoczyć okoliczności	
pkt II	Reasumując, wszystkie zaprezentowane powyżej względy spowodowały, że Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., dokonał w zaskarżonym wyroku określonej zmiany, zaś wobec braku innych przyczyn z art. 435, art. 439 § 1, art. 440 oraz art. 455 k.p.k., w pozostałej części wyrok ten - jako trafny i sprawiedliwy - utrzymał w mocy.	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia wyroku z	Przytoczyć okoliczności	
pkt III	Wyrok sądu ad quem zawiera też rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w zakresie których orzeczono, na zasadzie art. 626 § 1, art. 627 i art.	

	<p>634 k.p.k. w zw. z art. 10 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U.2023.123 t.j.) w ten sposób, że zasadzono od oskarżonego Ł. K. koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, a w tym wymierzono mu opłatę w kwocie 400 zł za obie instancje, albowiem nie zachodziły żadne racjonalnie uzasadnione podstawy do zwolnienia go od obowiązku uiszczenia tych należności.</p> <p>Mając powyższe rozważania na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji wyroku.</p>	
7. PODPIS		
SSA Andrzej Olszewski SSA Stanisław Stankiewicz SSA Stanisław Kucharczyk		

1.10. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	

Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonego Ł. K.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok Sądu Okręgowego w części dotyczącej oskarżonego Ł. K.	
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej	

	orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana